03.01.2013 г. / 09:20:33

Вяра

16.01 по еретическия, †03 януари по църковния календар - Св. пророк Малахия и Св. мъченик Гордий

В памет на свети пророк Малахия (ок. 400 г. пр. Р. Х.)

Свети пророк Малахия произхождал от Завулоновото коляно. Той живял и пророчествал по времето на Неемия, след възвръщането на иудеите от Вавилонския плен, когато Йерусалимският храм бил отново построен и в него се извършвало богослужението и свещениците принасяли жертви. Със своя благочестив живот той предизвиквал удивление в народа, който, виждайки, че по чистотата си той е подобен на ангел Божий, го наричал Малахия, което означава - ангел Господен. Призован към пророческо служение, той се показал като ревностен поборник на вярата, закона и благочестието.

След възвръщането на иудеите от плен, в техния нравствено-религиозен живот съществували много нередности, които поради нерадението и безгрижието на свещениците още

повече се увеличавали и разпространявали, и които не можели да не възмущават и да не огорчават пророка. Той се борел срещу тях чрез силното си и страшно изобличение на свещениците и народа. Пророкът изобличавал народа и свещениците за това, че те нямали подобаващото благоговение към Бога, принасяли Му неблагоугодни жертви; изобличавал свещениците, задето със своите неправди, с отклоняването си от правия път, с неспазването на заповедите и с лицемерието си в делата на закона безславят Бога и пораждат съблазън в народа.

Изобличавайки страшно народа за неговото вероломство и за нарушаването на завета на неговите отци - за това, че постъпват незаконно със своите жени и като несправедливо отхвърлят законните си съпруги, си взимат жени от другоплеменниците, светият пророк Малахия ги заплашвал с Божия съд. Той ги заплашвал с Божия гняв и заради другите техни пороци - заради чародействата и прелюбодеянията, заради лъжливите им клетви, заради това, че удържат заплатата на своите наемници, заради притесняването на вдовиците и сираците, заради немилосърдието към странниците и за неизпълнението на закона за десятъците и приношенията в Божия храм.

Накрая, пророкът изобличавал евреите и заради тяхното богохулство, заради техните дръзки и хулни слова, че уж е безсмислено да се служи на Бога, безполезно е да се съблюдават Неговите постановления и да се ходи пред Неговото лице в печална дреха, че нечестивите и тези, които вършат беззакония, живеят по-щастливо, по-добре устройват делата си и остават невредими. Борейки се с тези пороци, светият пророк заедно с това предвидял и славата на втория храм и по най-ясен

начин предсказал пришествието на Месията, явяването на Предтечата преди Неговото пришествие, бъдещия Божий съд над нечестивите, прославлението на праведните и разпространяването на славата Божия сред всички народи.

Светият пророк Малахия умрял в младите си години и бил погребан при своите предци в своето родно място Суфа. Той бил последният старозаветен пророк, поради което светите отци го наричат "печат на пророците".

По молитвите на преподобните и богоносни наши отци, Господи Иисусе Христе, Боже наш, помилуй нас. Амин.

Тропарь пророку Малахии, глас 2

Проро́ка Твоего́ Малахи́я па́мять, Го́споди, пра́зднующе,/ тем Тя мо́лим:// спаси́ ду́ши на́ша.

Перевод: *Пророка Твоего Малахии память, Господи, празднуя и его призывая, Тебя молим: «Спаси души наши!»*

Кондак пророку Малахии, глас 4

Проро́чества дарова́нием богате́я, проро́че,/ Христо́во предвозвести́л еси́ прише́ствие я́ве и ми́рови спасе́ние,// Его́же сия́нием мир просвети́ся.

Перевод: *Пророчества дарованием обогатившись, пророк, открыто предвозвестил ты Христово пришествие и спасение миру, Его же сиянием мир просветился.*

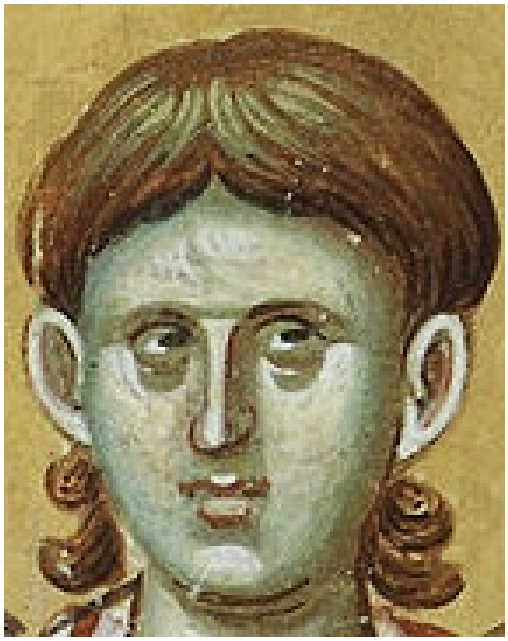
Ин кондак пророку Малахии, глас 8

Я́ко А́нгел послужи́л еси́, всеблаже́нне,/ и сподо́бися пре́ди бу́дущая веща́ти,/ Госпо́дне бо вочелове́чение всем уясни́л еси́,/ те́мже вопие́м ти:// ра́дуйся проро́че Бо́жий Малахи́е, приснопа́мятне.

Перевод: *Как Ангел, послужил ты, всеблаженный, и*

удостоился пророчествовать о будущем, ибо вочеловечение Господа всем возвестил, потому взываем к тебе: «Радуйся пророк Божий Малахия, всегда вспоминаемый».

Страдание на свети мъченик Гордий († ок. 314-320 гг.)

Христовият мъченик Гордий се родил в Кесария Кападокийска. Родителите му били християни и го възпитали в православната християнска вяра. Когато навършил пълнолетие и станал мъж, той бил взет на военна служба и поставен на длъжността стотник, тъй като превъзхождал мнозина и със здравината на тялото си, и със силата на своя дух.

В това време римският император Ликиний излял върху християните цялата си злоба и вдигнал богоборческата си ръка срещу Христовата Църква. По всички тържища и площади и по всички най-многолюдни места били разпратени царски повеления и укази, които забранявали да се отдава поклонение на Христа и предвиждали смъртно наказание за всеки нарушител на тази царска забрана. Всички били довеждани до каменните и дървените идолски изображения, за да отдадат поклонение на изделията на човешките ръце, а тези, които не се подчинявали, били принуждавани към това чрез мъчения. Целият град бил обхванат от смут: имуществото на християните се предавало на разграбване, домовете им се разрушавали, а те самите били избивани. Благочестивите жени били влачени позорно из града; нямало пощада нито за младостта, нито почит към старостта. Тези, които не били

виновни в нищо, страдали сякаш били злодеи. В тъмниците станало тясно и хубавите и богатите домове се лишили от своите обитатели. Пустинята се населвала с човеци, гонени само заради това, че вярват в Христа. Баща предавал на смърт своя син, син отвеждал на съд баща си; брат ненавиждал своя брат и роб въставал срещу господаря си. Дяволът изпълнил човешките души като че с някаква ужасна нощ на безумие, така че те не се разпознавали един друг, сякаш били обгърнати от мрак. Молитвените домове били разрушавани от ръцете на нечестивите, светите олтари били събаряни и не се извършвало никакво приношение, нито кадивна жертва, нито имало място, където би могло да се извърши божествената служба. Всичко било обхванато от униние като от някакъв тъмен облак. Божиите служители били изгонвани от храмовете, всяко благочестиво събрание преминавало в ужас, а демоните ликували, оскверняйки вселената с дима и кръвта на жертвите.

Виждайки това бедствие, Гордий решил доброволно да напусне града. Той свалил от себе си воинския пояс и като оставил своето богатство, роднини, приятели, слуги, житейските удобства и всичко, което е желано за човеците, обичащи света и неговите наслади, отишъл в необитаема и недостъпна за хората пустиня, като счел за по-приятен живота със зверовете, отколкото общението с идолопоклонниците. Той подражавал на светия пророк Илия, който като видял как народът служи на сидонските кумири, се отстранил на планината Хорив, влязъл в пещерата, търсейки Бога, Когото и видял, доколкото Той може да бъде видян от човешко око. Такъв бил и този Гордий, който бягал от градските вълнения, от шума на тържищата, от високомерието на чиновниците, от съдилищата, от клеветниците продаващи, куващи, кълнящи се, лъжещи,

сквернословещи, който бягал от игрите и остроумието и от неприличната градска веселост, тъй като имал чист слух, чисти очи и преди всичко чисто сърце, което можело да вижда Бога. Той се сподобил с Божествените откровения и познал великите тайни "не от човеци, нито чрез човек", но имайки велик Учител Духа на истината. Като преминал оттук към размисъл за живота колко е безполезен и кратък, и подобен на сънновидение и сянка, той пожелал с всичките си душевни сили вечния живот на небесата и като силен борец започнал да се готви за борба чрез поста, бдението, молитвата и поучаването в словото Божие. А с особено нетърпение той очаквал този ден, в който целият град трябвало да участва в празника на скверния бог Марс, или по-точно на демона, обичащ войната. Когато денят настъпил, целият народ се стекъл в цирка, за да гледа конските надбягвания. Всички се разположили по високите места. В града тогава не бил останал никой. Между зрителите, които гледали бързия бяг на конете и се забавлявали от изкуството на колесничарите, **имало и много християни, които живеели в безгрижие и не се били отстранили от празното сборище**. В този ден робите били освобождавани от работа и също се събирали там, децата бързали от училищата да дойдат тук, където присъствали и много блудни и безсрамни жени. Така циркът се напълнил с безчислено множество хора, които внимателно наблюдавали конните състезания. Тогава доблестният и велик по дух Гордий, като слязъл от високата планина в цирка, не се изплашил от народа, не започнал да мисли на какво множество въоръжени ръце предава себе си, но с непоколебимо сърце и с безстрашна душа преминал сред седящите в цирка човеци и застанал по средата, потвърждавайки словото в Писанието: "праведникът е смел като лъв". Но като не се задоволил да застане с такова дръзновение сред цирка, той гръмогласно, подобно на

апостолите, изрекъл думите на пророк Исаия: "аз се открих на ония, които не питаха за Мене", с което показал ясно, че не е доведен тук по принуда, но че доброволно предава себе си на мъченически подвиг, по примера на Владиката Христа, Който Сам предаде Себе Си в ръцете на търсещите Го в нощната тъмнина иудеи.

Когато присъстващите в цирка разбрали кой стои пред тях, веднага се надигнал голям шум: вярващите ръкопляскали от радост, а невярващите крещели към съдията, за да издаде присъда и да накаже Гордий. Циркът се изпълнил с викове и смут, никой не гледал конете и колесниците. Напразно шумът на колесниците изпълвал въздуха: никой не искал да гледа нищо друго, освен Гордий, никой не искал да чува нищо друго, освен неговите думи. Целият цирк се изпълнил с викове, които, разнасяйки се във въздуха подобно на вятър, заглушавали шума на бягащите коне. А когато глашатаят подал знак за мълчание, замлъкнали тръбите, затихнали свиралата, замълчали музикалните инструменти: всички гледали единствено към Гордий, всички слушали единствено него. В цирка се намирал и градоначалникът, който следял за реда на състезанията и определял наградите за участниците в надбягванията. Веднага довели светеца при него и той го попитал:

Кой си ти и откъде идваш? Кое е твоето семейство и кой е твоят род?

Тогава свети Гордий разказал всичко за себе си - какъв сан е имал и защо, като е напуснал службата си, се е оттеглил в пустинята и защо отново се е върнал.

Върнах се казал той, за да покажа на дело, че пренебрегвам твоите заповеди и че изповядвам Иисуса Христа, моята надежда и защита. А като узнах, че ти превъзхождаш мнозина със своята свирепост, аз нарочно избрах този ден, като удобно

време да изпълня моето намерение и моя обет.

Тези думи възпламенили гнева на градоначалника като огън и той насочил цялата си жестокост към свети Гордий.

Извикайте палачите при мене! възкликнал той. Къде са бичовете? Къде са оловните топки? Къде са колелата за измъчване? Нека да го разпънат върху тях и да разкъсат тялото му! Нека да го повесят на дърво и да донесат инструментите за изтезание! Нека бъде предаден на зверовете, посечен с меч и хвърлен в пропаст! Впрочем, всичко това е все още малко за тоя нечестив човек, който заслужава да погине не само от една, но от много смърти.

Тогава свети Гордий казал:

Наистина, голяма вреда бих причинил на себе си, ако се откажа от желанието си да умра за Христа!

Тези думи изпълнили градоначалника с още по-голяма ярост и усилили неговата склонност към жестокост. Но колкото повече се разлютявал, толкова по-мъжествен се показвал в мъченията свети Гордий. Никакви мъки, никакви смъртоносни оръдия не могли да го отвърнат от приетото решение. Издигайки очите си към небето, той пеел стиховете на псалома: "Господ е с мене, няма да се уплаша: какво ще ми стори човек?" и още: "няма да се уплаша от злото, защото Ти си с мене". Пеел и други подобни на тези стихове, които бил научил от Божествените книги, като укрепявал себе си в мъжеството и търпението. Той бил толкова далече от страха, че сам призовавал да го измъчват.

Защо се бавите? говорел той Защо стоите? Стържете тялото ми и го раздробявайте на части; мъчете ме както искате! Не ме лишавайте от надеждата да получа благата, които са ми обещани! Колкото повече усилвате моите страдания, толкова

по-голяма награда ще получа от моя Господ. Скръбта в този живот донася вечното веселие и ние, заради раните, които нанасяте върху телата ни, ще получим в деня на всеобщото възкресение светли одежди. За безчестенето и позора тук, ще получим небесни венци. Заради осъждането заедно със злодеите ще се сподобим да пребиваваме заедно с ангелите!

Като разбрал, че не може чрез своята ярост и чрез различните изтезания да го отвърне от светата вяра, лукавият градоначалник започнал да го съблазнява с ласкави думи; защото такъв е обичаят у дявола боязливите той се стреми да уплаши, а твърдите смекчава и разслабва чрез съблазънта. И така мъчителят започнал да предлага на светия мъченик различни подаръци, а още по-големи награди му обещавал от лицето на царя.

Царят, му казвал той, ще ти даде висока длъжност във войската, голямо имущество, богатство и слава и всичко, което пожелаеш.

А светият, щом чул неговите обещания, се надсмял на безумието му и казал:

Нима ти можеш да ми дадеш нещо, което да е по-добро от небесното царство?

Тогава нечестивият градоначалник, обхванат от гняв, извадил меча си и като заповядал да извикат палача, издал присъда свети Гордий да бъде обезглавен. Преди да бъде изпълнено наказанието, в присъствието на множеството народ, познатите на Гордий го наобиколили, прегръщали го и му давали последно целование. Със сълзи те го умолявали да не предава себе си на смърт, да не погубва своя живот в разцвета на годините си и да не напуска това приятно за всички слънце. Те го съветвали да се отрече, макар и само на думи, от Христа и му казвали:

С една дума можеш да избавиш себе си от смъртта. Отречи се от Христа с устата си, а в сърцето си вярвай в Него, както искаш; защото Бог гледа не думите, а мислите на говорещия. Ако ти постъпиш така, ще смекчиш и гнева на съдията, а и Бога ще умилостивиш.

Но той, подобно на скала, стояща сред морето, която си остава непоклатима, независимо че е връхлитана и удряна от морските вълни, си оставал непоколебим в своето добро решение. И както къщата, основана върху камък, не бива разрушена нито от силни ветрове, нито от проливни дъждове и разливащи се реки, така и този твърд мъж бил непоклатим в своята вяра.

А щом прозрял с духовните си очи, че дяволът ходи сред познатите му и един подтиква към сълзи, а в друг влага думи на разубеждаване и го кара да дава недобри съвети, мъченикът се обърнал към плачещите със словата на Господа: "не плачете за Мене", но плачете за Божиите врагове, които преследват християните. Казвам ви, плачете за тези, които, готвейки огън за нас, запалват за себе си геената и си събират "гняв за деня на гнева"! Престанете да сломявате сърцето ми, защото аз не веднъж, а много пъти съм готов да умра за името на нашия Господ Иисус Христос!

А на тези, които го съветвали да се отрече от Христа само на думи, Гордий отговорил така:

Езика, който ми е даден по милостта на Христа, аз не мога да заставя да се отрече от своя Създател: "понеже със сърце се вярва за оправдаване, а с уста се изповядва за спасение"! Как да се отрека от Господа, на Когото се покланям от най-ранно детство? Аз съм възпитан в светата вяра. Не ще ли се ужаси небето, ако аз се отрека от Бога? Нима небесните светила не ще скрият светлината си пред мене? Ще ме изтърпи ли земята и не ще ли ме погълне жив? Не се мамете: Бог поругаван не

бива! И с нашите уста Той ще ни съди, и по думите ни ще ни оправдае и по думите ни ще ни осъди. Нима не сте чували страшните Господни думи: "който се отрече от Мене пред човеците, и Аз ще се отрека от него пред Моя Отец Небесен"? Защо тогава ме съветвате да се отрека с устата си от моя Бог? Нима заради това, за да удължа живота си? Нима за да се избавя временно от смъртта и да спечеля няколко дни живот? Но нали чрез това аз ще се лиша от вечния живот! Или пък за да се избавя от телесните мъчения? Но така аз не ще видя благата, приготвени за праведните там, където няма болка. Явно безумие ще е, ако аз чрез недълговременния живот спечеля за себе си вечна мъка и погибел за душата си? Не, аз и вас съветвам: ако вие така лошо мислите, то се поучете в благоразумието и истината, "като отхвърлите лъжата, казвайте истината" и изповядайте, "че Иисус Христос е Господ, за слава на Бога Отца", защото такива слова ще изрече всеки език, когато "в името на Иисуса... преклони колене всичко небесно, земно и подземно".

След като казал това и се осенил с кръстния знак, свети Гордий тръгнал, без страх и без да измени светлостта на лицето си, към смъртта. Той се спрял на мястото на наказанието в такова разположение на духа, сякаш след него не идвал палачът и сякаш виждал ангели пред себе си, в чиито ръце той желаел да предаде душата си. Бидейки посечен с меч, той се сподобил с блажения живот: подобно на Лазар, той с радостни възклицания бил пренесен на мястото на вечното упокоение, където, приемайки въздаянието, заедно с ангелите вечно прославя Подвигоположника Христа, за Когото пострадал.

Тропарь мученика Гордия

глас 4

Мученик Твой, Господи, Гордий,/ во страдании своем венец

прият нетленный от Тебе, Бога нашего:/ имеяй бо крепость Твою,/ мучителей низложи,/ сокруши и демонов немощныя дерзости. Того молитвами// спаси души наша.

Кондак мученика Гордия

глас 8

Твоя поты, преславне, всю землю напоиша,/ и честными кровьми, Гордие, мир весь возвеселил еси. Молитвами твоими, Богомудре,/ спасай вся, верою тя воспевающия и ублажающия,// вопиющия песнь достойную, всехвальне, яко многострадалец.

Ин кондак мученику Гордию

глас 4, подобен: Явился еси днесь:

Всею любовию днесь Церковь твою память совершает, Гордие, / восхваляющи тайно, / яко по той пострадал еси, / мучеником доброто / и всем верным во Христа похвало.

buditeli.info © 2017